

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Αναρτητέα στο Διαδίκτυο
Αθήνα, 27 Μαΐου 2019
Αριθ. πρωτ.: **1880/120418**

**Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΛΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

**Τμήμα Κατάρτισης και Εκτέλεσης
Προγράμματος Προμηθειών**

Ταχ. Δ/ση: Μενάνδρου 22
105 52 Αθήνα
Πληροφορίες: Κονδύλης Γ.
Τηλέφωνο: 210.212.5082
Τηλεομοιοτυπία (Fax): 210.524.6056
E-mail: me22u114@minagric.gr

Προς:
Όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς
φορείς για τη διαγωνιστική διαδικασία με
αριθμό διακήρυξης: **3519/ΓΚ/2019** (ΑΔΑΜ:
**19PROC004969791/ α.α. στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.:
74200)**

Θέμα: *Διευκρινίσεις αφορούσες στην υπό στοιχεία 3519/ΓΚ/2019
(19PROC004969791) Διακήρυξη Ανοικτού Διαγωνισμού για υπηρεσίες καθαρισμού
κτηρίων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (α.α. διαγωνισμού στο
Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.: 74200)*

Σε συνέχεια υποβληθέντος αιτήματος διευκρινίσεων, μέσω της διαδικτυακής πύλης του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (www.eprocurement.gov.gr), σχετικά με τον εν εξελίξει, αναφερόμενο στο θέμα του παρόντος, ανοικτό διαγωνισμό, επισημαίνονται προς όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, τα εξής:

1. Στην υποπαράγραφο Β.3 της παραγράφου 2.2.8.2. (Αποδεικτικά μέσα) της εν θέματι Διακήρυξης (σσ. 18- 19) αναφέρεται: «Για την απόδειξη των απαιτήσεων της παραγράφου 2.2.5. (οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια), ο συμμετέχων Οικονομικός Φορέας οφείλει να καταθέσει, σύμφωνα με την περί εταιρειών νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος, Ισολογισμούς των τελευταίων τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων, **συναρτήσει της ημερομηνίας δημιουργίας του ή έναρξης των δραστηριοτήτων του**, σε περίπτωση που υποχρεούται στην έκδοση Ισολογισμών, ή Δήλωση του συνολικού ύψους του ετήσιου κύκλου εργασιών, σε περίπτωση που δεν υποχρεούται στην έκδοση Ισολογισμών (για τους στην Ελλάδα εδρεύοντες Προσφέροντες, αντίγραφα των αντίστοιχων φορολογικών δηλώσεων). Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο, του οποίου η αξιολόγηση εναπόκειται στην κρίση της αναθέτουσας αρχής».

Από τη διατύπωση του τελευταίου εδαφίου της ως άνω παραγράφου, συνάγεται πως οι υποψήφιοι ανάδοχοι οικονομικοί φορείς μπορούν να αποδεικνύουν με οποιοδήποτε κατάλληλο, κατά την κρίση τους, έγγραφο την εκπλήρωση των απαιτήσεων της παραγράφου 2.2.5. (Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια), σε περίπτωση, που για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσουν, κατά τη στιγμή υποβολής των αντίστοιχων δικαιολογητικών, τα αιτούμενα στο πρώτο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου. Επομένως, στην περίπτωση που, κατά τη στιγμή υποβολής των δικαιολογητικών προσωρινού μειοδότη (δικαιολογητικών κατακύρωσης), δεν έχουν εξαχθεί λογιστικά αποτελέσματα ούτε έχουν συνταχθεί οι

σχετικές οικονομικές καταστάσεις, οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς δύνανται να καταθέσουν κάθε παραστατικό (μεταξύ αυτών και ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη υπεύθυνη δήλωση του νομίμου προς τούτο εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου τους) που, κατά την κρίση τους, συνεισφέρει στην απόδειξη της εκπλήρωσης των απαιτήσεων της παραγράφου 2.2.5 (Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια).

2. Το επισυναπτόμενο στη Διακήρυξη Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έντυπο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως αυτό έχει αναρτηθεί (και) στον ηλεκτρονικό τόπο διεξαγωγής του διαγωνισμού στην πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), είναι το, από την Αναθέτουσα Αρχή, αιτούμενο προς συμπλήρωση έντυπο, εκ μέρους των συμμετεχόντων στη διαδικασία οικονομικών φορέων, ως προκαταρκτική απόδειξη ότι οι εν λόγω φορείς: α) δε βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 της Διακήρυξης και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5. και 2.2.6.

Στο Μέρος IV (Κριτήρια επιλογής) του επισυναπτόμενου Ε.Ε.Ε.Σ., οι υποψήφιοι ανάδοχοι καλούνται να δηλώσουν (συγκεντρωτικά, όχι αναλυτικά) εάν, ή όχι, πληρούν τα κριτήρια επιλογής (παράγραφοι 2.2.4., 2.2.5. και 2.2.6.).

3. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2.2.6 της Διακήρυξης (Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα) σημειώνεται πως «Τα ανωτέρω θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να αποδεικνύονται και τεκμηριώνονται με προσκομιζόμενα στοιχεία εκ μέρους του υποψηφίου αναδόχου, κατά την απόλυτη και ελεύθερη επιχειρηματική κρίση του, εντός του ηλεκτρονικού υποφακέλου “Δικαιολογητικά Συμμετοχής/ Τεχνική Προσφορά” του Διαγωνισμού». Η επισήμανση αυτή καταλαμβάνει μόνο τα αποδεικτικά παραστατικά που αφορούν στις περιπτώσεις (α), (β), (γ) και (δ) της υπόψη παραγράφου της Διακήρυξης και όχι και τα παραστατικά που αφορούν στην απόδειξη των απαιτήσεων των παραγράφων 2.2.3 (Λόγοι αποκλεισμού), 2.2.4. (Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας) και 2.2.5. (Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια), τα οποία υποβάλλονται στο στάδιο των δικαιολογητικών προσωρινού μειοδότη (δικαιολογητικών κατακύρωσης).

4. Στην παράγραφο 2.2.8.2. (Αποδεικτικά μέσα) της Διακήρυξης (σ. 18) αναφέρεται, μεταξύ άλλων: «[...] Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο αυτή λόγοι αποκλεισμού. Ειδικά, για την παρούσα διαδικασία σύμβασης, που αφορά σε υπηρεσίες καθαρισμού, οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς, προσκομίζουν πιστοποιητικό από την αρμόδια Υπηρεσία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας αναφορικά με τα ρητώς μνημονευόμενα στο άρθρο 68 του ν. 3863/2010 (Α’ 115), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Σε περίπτωση αδυναμίας έκδοσης του εν λόγω πιστοποιητικού από την ως άνω αναφερόμενη Υπηρεσία, η οποία θα προκύπτει αποκλειστικά από σχετική επίσημη δήλωση της τελευταίας, θα προσκομίζεται **ένορκη βεβαίωση** ή, στα κράτη- μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους- μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

γ) Για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.3. της παρούσας Διακήρυξης, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

Σε περίπτωση αδυναμίας έκδοσης του εν λόγω πιστοποιητικού από την ως άνω αναφερόμενη Υπηρεσία, η οποία θα προκύπτει αποκλειστικά από σχετική επίσημη δήλωση της τελευταίας, θα προσκομίζεται **ένορκη βεβαίωση** ή, στα κράτη- μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους- μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας[...].»

Με την παρ. 46, περ. α, του αρθρ. 43 του ν. 4605/2019, προστέθηκε νέα παράγραφος (παράγραφος 17) στο αρθρ. 376 του ν. 4412/2016, με την οποία προβλέπεται ότι: «Μέχρι να καταστεί εφικτή η έκδοση του πιστοποιητικού που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 80, αυτό αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα, χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού».

Κατόπιν αυτού και με δεδομένο ότι, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 46 του αρθρ. 43 του ν. 4605/2019, η ως άνω διάταξη καταλαμβάνει και τις διαδικασίες του υπόψη διαγωνισμού, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντί της ένορκης βεβαίωσης (βλ. παραπάνω τα με κόκκινη επισήμανση σχετικά αποσπάσματα της Διακήρυξης), υπεύθυνη δήλωση.

5. Στην παράγραφο 13 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης (σ. 36) αναφέρεται: «Ο Ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει στην Αναθέτουσα Αρχή κατάσταση των απασχολουμένων, θεωρημένη από την Επιθεώρηση Εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών». Δεδομένου ότι, έχει καταστεί υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή των εντύπων αρμοδιότητας ΣΕΠΕ και ΟΑΕΔ στο Πληροφοριακό Σύστημα «Εργάνη», διευκρινίζεται πως η εν λόγω απαίτηση καλύπτεται με καταστάσεις προσωπικού ως έχουν ηλεκτρονικά υποβληθεί στο ανωτέρω Πληροφοριακό Σύστημα («Εργάνη»).

Η παρούσα **διευκρίνιση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αριθ. 3519/ΓΚ/2019 (19PROC004969791) Διακήρυξης** και θα αναρτηθεί στη πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.: www.eprocurement.gov.gr, στην οποία λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός (α.α. συστήματος: 74200), στη διαδικτυακή σελίδα του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. (portal), στην ίδια, ως άνω, ηλεκτρονική διεύθυνση (www.eprocurement.gov.gr), καθώς και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής (www.minagric.gr).

**Η Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της
Διευθύνσεως**

Χριστίνα Διαμαντάκη